

denne regel, men begrænsede dog indkomstskattepligten til den del af fortjenesten ved salg af patentrettigheden, der ikke oversteg det dobbelte af vedkommendes gennemsnitlige skattepligtige indkomst for de tre forudgående skatteår; af resten af fortjenesten skulle der svares kapitalvindings-skat.

Ved det foreliggende forslag har man ligeledes opretholdt gældende rets regel om, at fortjeneste ved salg af patentrettigheder (og det samme må gælde forfatter- og kunstnerrettigheder) er fuldt ud indkomstskattepligtig, når afhænderen er opfinderen (forfatteren, kunstneren) selv. Den ovennævnte særlige regel vedrørende opfindere i kommissionsudkastet er ikke optaget i forslaget. Den forekommer noget kunstig og fører til ret tilfældige resultater. Det, som er karakteristisk for indtægter, som de nævnte, er dette, at de ofte indgår med beløb, der er ekstraordinært store i forhold til den skattepligtiges almindelige indkomstforhold, og at indtægten fremtræder som resultatet af et arbejde, der har strakt sig over længere tid. Man finder det rigtigt, at der åbnes mulighed for en lempeligere beskatning i sådanne tilfælde, idet den almindelige indkomstbeskatning her efter omstændighederne kan virke meget hård. Men fremfor en i loven fikseret regel som den af kommissionen foreslåede har man foretrukket en mere smidig ordning gennem en lempelsesbeføjelse for finansministeren, der ikke alene tager sigte på opfindere, men også på visse andre grupper af skattepligtige, hvis indtjening kan frembyde lighed med opfinderes. En bestemmelse herom er optaget i forslagens § 180, stk. 3.

Med hensyn til avancer ved salg af maskiner, inventar og lignende driftsmidler bestemmer ligningslovens § 7, stk. 1 c., at fortjeneste ved afhændelse skal medregnes i den skattepligtige indkomst, dog med den begrænsning, at ved særskilt afhændelse kun den del af fortjenesten skal medregnes, som overstiger 500 kr., og at ved afhændelse i forbindelse med en realisation eller afståelse af vedkommende virksomhed eller bedrift kun den del af fortjenesten, som overstiger 5 000 kr., skal medregnes. I intet tilfælde skal fortjenesten dog medregnes med et større beløb end det, hvormed den overstiger 30 pct. af anskaffelsessummen. Tab ved afhændelse af de omhandlede drifts-

midler tillades uden begrænsning fradraget i indkomsten.

Skattelovskommissionen foreslog (kommissionsudkastet § 83 nr. 1 c. — bemærkningerne side 117—118) avance ved salg af de nævnte arter af driftsmidler beskattet som kapitalvinding. I konsekvens heraf foreslog kommissionen, at tab, der konstateredes derigennem, at sådanne aktiver afhændedes til salgssummer, der lå under den bogførte værdi, ikke — som efter gældende ret — skulle kunne fradrages i den skattepligtige indkomst, men alene tages i betragtning som kapitaltab, d. v. s. at de kun skulle kunne fradrages i eventuel skattepligtig kapitalvinding, som den skattepligtige måtte opnå i det regnskabsår, hvor salget fandt sted, eller senere.

Ved nærværende forslag har man, jfr. stk. 5, opretholdt den nugældende regel om, at tab ved afhændelse af driftsmidler kan fradrages i den skattepligtige indkomst, ligesom man foreslår de gældende regler om (delvis) indkomstbeskatning af eventuel avance ved sådanne afhændelser opretholdt, jfr. stk. 4. De fradrag, der hjemles ved opgørelsen af den skattepligtige avance, synes at være tilstrækkelige til at afbøde de mindre heldige virkninger af, at avancen belægges med den almindelige indkomstskat i et enkelt år. Den nære sammenhæng mellem afskrivninger og avance eller tab ved salg af driftsmidler gør det naturligt at indrømme fuldt fradrag for tab ved driftsmidlers realisation ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette forhold blev anført som begrundelse ved ligningslovens indførelse af beskatning af avance ved salg af driftsmidler, idet henførelse af avancen til indkomsten blev anset for et naturligt korrelat til fradragsretten for tab.

Den særlige bestemmelse i ligningslovens § 7, stk. 3, hvorefter finansministeren kan indrømme en lempelse ved ansættelsen i tilfælde af ufrivillig opgivelse eller afståelse af formuegoder som de i lovens § 7, stk. 1, nævnte, er ikke optaget i forslaget. Bestemmelsen tager kun sigte på foranstaltninger af mere eller mindre tvangsmæssig karakter fra det offentliges side. Den har kun ringe betydning, og lempelse vil, når forholdene særlig taler derfor, kunne indrømmes i medfør af den almindelige regel om lempelse af skat i forslagens § 180.

Stk. 5. Efter gældende ret (ligningslovens § 6) kan tab på omsætning af værdipapirer